

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ПРОГРАМНИХ ЗАСОБІВ

В наш час об'єктивна оцінка стану та ефективності використання економічного потенціалу підприємства відіграє першочергову роль при прийнятті рішень щодо оптимізації його діяльності або участі в ньому. При цьому саме фінансовий аналіз (ФА) являє собою спосіб накопичення, трансформації та використання інформації фінансового характеру, що дозволяє в свою чергу провести планування та підготовку управлінських рішень по всіх аспектах фінансової діяльності підприємства, які здійснюються за результатами ФА.

Комп'ютеризація економічного аналізу сприяє не лише підвищенню методичного рівня проведення ФА, а й прийняттю своєчасних науково обґрунтованих управлінських рішень. Проблеми використання різних аналітичних програм розглянуто в працях вітчизняних та зарубіжних науковців. Серед них: О.В. Олійник, Ф.Ф. Бутинець, В.В. Євдокимов, П.В. Іванюта, П.М. Сухарев, С.В. Івахненко, І.Т. Райковська та ін.

Дослідження показали, що сьогодні можна говорити про наявність низки проблем стосовно автоматизації економічного аналізу на підприємствах України, а саме: значні витрати на придбання програмного забезпечення (ПЗ) та необхідність його постійного оновлення; невідповідність існуючих програмних засобів особливостям діяльності суб'єктів господарювання; неадаптованість ПЗ під нормативно-правову базу українських підприємств; недостатній рівень кваліфікації працівників економічних служб підприємства. Наведені проблеми зумовлюють актуальність проведення аналізу фінансового стану підприємства із застосуванням програмних засобів.

На сьогоднішній день існує декілька напрямів автоматизації аналітичних процедур, які залежать від потреб користувачів: спеціалізовані програмні комплекси (аналітичні програми та спеціалізовані аналітичні пакети) і програми загального призначення (засоби прикладної програми Microsoft Excel). Спеціалізовані програмні комплекси надають користувачам безліч переваг, але вони досить дорогі і часто складні в експлуатації.

Нині беззаперечним лідером серед розробників електронних таблиць, незважаючи на жорстку конкуренцію, є прикладні програми Microsoft Excel. Аналізуючи дане ПЗ можна помітити, що розробки нового покоління відзначаються якісно новими можливостями та рівнем функціональності, що дає змогу розглядати їх як потужні системи підтримки прийняття рішень. Найсуттєвішими їх перевагами є широкі можливості математичного, статистичного та графічного аналізу даних, ефективного моделювання проблем виду «що буде, якщо», прямий доступ до зовнішніх баз даних, розвинений інтерфейс з іншими популярними пакетами, можливість розробки користувальницьких програм мовою високого рівня, наявність інструментарію для роботи в інтернеті тощо. Окрім широких функціональних можливостей, Microsoft Excel дає змогу реалізовувати

аналітичні процедури, використовуючи мову програмування Visual Basis for Application (VBA), яка дозволяє легко та швидко створювати різноманітні додатки, не маючи спеціальних знань у сфері програмування.

Щодо методики побудови прикладної програми «Фінансовий аналіз» в програмному середовищі Microsoft Excel, інформаційною базою для оцінювання фінансового стану підприємства є дані балансу (форма № 1), звіту про фінансові результати (форма № 2), звіту про рух грошових коштів (форма № 3), про власний капітал (форма № 4).

Розроблена прикладна програма для аналізу фінансового стану підприємства містить 12 закладок, а саме: 1 закладка – «Зміст», 1 закладка – «Введення даних» (припускається, що фінансова стійкість буде розраховуватися за період 4 роки для того, щоб можна було простежити показники в динаміці, що буде сприяти більш об'єктивній оцінці); 2 закладки – проведення експрес аналізу (оцінка даних балансу, розрахунок та оцінка основних показників діяльності підприємства), 8 закладок – проведення поглибленого аналізу: аналіз економічного потенціалу підприємства (оцінка майнового потенціалу підприємства, аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства, аналіз фінансової стійкості підприємства), аналіз розвитку та результативності діяльності підприємства (аналіз руху грошових коштів, оцінка ефективності використання грошових коштів, аналіз фінансових результатів діяльності), аналіз імовірності неплатоспроможності та банкрутства підприємства.

Рис. 1. Відображення структури прикладної програми «Фінансовий аналіз»

Як висновок, програмний комплекс щодо моделювання аналізу фінансової стійкості на основі абсолютних показників у табличному редакторі Excel можна ефективно використовувати для аналізу фінансового стану підприємства завдяки великому спектру можливостей проведення аналізу та за допомогою багатьох інструментів розрахунку.